

بررسی عامل‌های باز دارنده^۵ مشارکت فعالیتهای ورزشی دختران دانشجو، در دانشگاه آزاد اسلامی واحد خوراسگان

❖ دکتر محمد احسانی، دانشگاه تربیت مدرس
❖ مریم عزب دختران، کارشناس ارشد تربیت بدنی و علوم ورزشی

فهرست :

۲۹	چکیده
۳۰	مقدمه
۳۲	روش شناسی تحقیق
۳۳	یافته‌های تحقیق
۳۶	بحث و نتیجه گیری
۳۸	منابع و مأخذ

چکیده: هدف کلی از تحقیق حاضر، بررسی عامل‌های بازدارنده مشارکت فعالیتهای ورزشی دختران دانشجو در دانشگاه آزاد خوراسگان بود. به همین منظور، ۴۹۸ نفر از دانشجویان دختر انتخاب شدند تا به سؤالاتی پاسخ دهند که در این زمینه مطرح شده بود. از این تعداد، ۳۰۰ نفر بیان کرده‌اند که در فعالیتهای ورزشی شرکت می‌کنند (۱۰۲ نفر یک بار در هفته یا بیشتر، ۱۲۹ نفر یک بار در ماه یا بیشتر و ۶۹ نفر یک بار در سال یا بیشتر) ۱۹۸ نفر دیگر نیز گفته‌اند که در فعالیتهای ورزشی شرکت نمی‌کنند.

عامل‌های بازدارنده بررسی شده در این تحقیق، شامل این ۹ عامل بود: وقت، پول، علاقه، وسیله نقلیه، امکانات، روابط اجتماعی، ناآگاهی، توانایی و مهارت، آمادگی و سلامتی.

نتایج تحقیق براساس اطلاعات جمع‌آوری شده، براساس آزمونهای تحلیل واریانس تک متغیره و توکی مستقل، تحلیل واریانس چند متغیره و فریدمن، مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. مهم‌ترین عامل‌های بازدارنده از نظر دانشجویان شرکت کننده و غیر شرکت کننده در فعالیتهای ورزشی، دو عامل امکانات و روابط اجتماعی در سطح $P < 0/05$ معنی دار بود.

دانشجویانی که در فعالیتهای ورزشی شرکت نمی‌کنند، تأثیر عامل‌های بازدارنده، مثل: وسیله نقلیه، روابط اجتماعی، ناآگاهی، مهارت و سلامتی را بیش از سایر عاملها دانسته‌اند. براساس آزمون فریدمن در این تحقیق،

عامل‌های بازدارنده به ترتیب عبارتند از: امکانات، روابط اجتماعی، وسایل نقلیه، ناآگاهی، وقت، پول، توانایی و مهارت، علاقه، آمادگی و سلامتی.

جوانان، اعم از دختران و پسران، در دانشگاهها به تحصیل می‌پردازند و سرمایه‌های کشور محسوب می‌شوند. ورزش و فعالیتهای جسمانی، می‌تواند بخش زیادی از اوقات فراغت و بیکاری جوانان را پر کند. اما به علل متفاوتی، بخش عظیمی از نوجوانان و جوانان کشور، از ورزش دوری می‌کنند و رغبتی برای ورزش کردن از خود نشان نمی‌دهند به همین دلیل، در این پژوهش بر آن شدیم تا عامل‌هایی را شناسایی کنیم که مانع ورزش کردن دختران دانشجو می‌شود و با کاهش دادن یا از بین بردن آنها، بتوانیم علاقه دختران را به ورزش افزایش دهیم. امروزه، به ورزش بانوان توجه خاصی می‌شود. اما در کشور ما، دختران به دلیل رعایت حجاب، حفظ شئون اسلامی و نیز به دلیل محدودیتهای فرهنگی و اجتماعی، نمی‌توانند در شرایط و موقعیت یکسان با پسران، در فعالیتهای ورزشی به خوبی شرکت کنند (نوابی نژاد، ۱۳۷۲).

از سال ۱۹۷۰ به بعد، در زمینه بررسی و شناخت عامل‌های بازدارنده فعالیتهای ورزشی و تفریحی، تحقیقاتی در خارج از کشور انجام شد و پژوهشگران، طرح‌های تحقیقی زیادی ارائه دادند و به اجرا در آوردند که در همه آنها، موانع شخصی و اجتماعی موجود برای مشارکت زنان در فعالیتهای ورزشی و تفریحی بررسی می‌شود (دیم^۱، ۱۹۸۲، دیکسی و تالبوت^۲، ۱۹۸۲، و هندرسون^۳،

واژه‌های کلیدی: عامل‌های بازدارنده، مشارکت، فعالیتهای ورزشی، دانشجویان

مقدمه

همان‌طور که در بیست سال گذشته، موقعیت زنان در نقش‌های اجتماعی به سرعت تغییر یافته، تحقیقات زیادی هم در زمینه فعالیتهای ورزشی آنان در اوقات فراغت و عامل‌های بازدارنده این فعالیتهای صورت گرفته است (ایتچسن، ۲۰۰۱). زنان به‌طور فزاینده‌ای به فعالیتهای ورزشی برای سلامتی، اندامی متناسب و مشارکتهای اجرایی رو آورده‌اند (هندرسون و اینورس ۲۰۰۱). فعالیتهای ورزشی زنان معجزه به مراتب بیشتر از زنان شوهردار یا بچه دار در اوقات فراغت بوده است (براون، میلرو و هنسن، ۲۰۰۱).

تحصیلات و موقعیتهای مناسب شغلی بانوان، بر شرکت کردن آنها در فعالیتهای ورزشی اوقات فراغت تأثیر بسزایی داشته است (ساو و دایسون ۲۰۰۱) مهم‌ترین عامل مورد بحث محققان در فعالیتهای اوقات فراغت، «فرهنگ» است. همچنین، توجه مراجع سیاسی آن جامعه به فعالیتهای اوقات فراغت است که می‌تواند تأثیر بسزایی در جهت دادن فعالیتهای اوقات فراغت داشته باشد و با ایجاد امکانات مورد نیاز و تشویق، مشارکت افراد جامعه را خصوصاً برای زنان فراهم آورد (روجک، ۲۰۰۱).

کشور ایران با بافت جمعیتی خود، یکی از جوان‌ترین کشورهای دنیاست. گروه زیادی از

1. Deem
2. Dixey and Talbot
3. Henderson

۱۹۹۸).

رومزا و هوفمان (۱۹۸۰)، احسانی (۲۰۰۲) هندرسون و همکاران (۱۹۹۹) در پژوهشهای خود نشان دادند که کمبود وقت، کمبود علاقه، کمبود امکانات و کمبود سرمایه، موانعی برای حضور زنان در فعالیتهای تفریحی و بدنی هستند.

سرلی و جکسو (۱۹۸۵، ب)، احسانی و همکاران (۱۹۹۶)، مهدی پور (۱۳۷۲) و عتقیه چی (۱۳۷۴) در بررسی عاملهای بازدارنده مشارکت فعالیتهای ورزشی، نشان دادند که زنان برای مشارکتشان در فعالیتهای جسمانی، موانع بیشتری نسبت به مردان دارند. آنها علل حضور نیافتن زنان را در فعالیتهای ورزشی چنین ذکر کردند: نداشتن یار کافی برای مشارکت در فعالیتهای ورزشی، تعهدات خانوادگی، کمی اطلاعات، خجالتی بودن، کمبود وسیله نقلیه و ناتوانی جسمی، همچنین بیان داشتند که در زنان با تحصیلات بالاتر، موانع کمتری به عنوان مشکل وجود دارد. همچنین که احسانی و همکاران (۱۹۹۶)، هندرسون و همکاران (۱۹۹۸) و اینورس (۲۰۰۱) در تحقیقاتشان نشان می دهند، یکی از علل بازدارنده فعالیتهای ورزشی، نبودن اطلاع رسانی کافی به افراد است. زیرا آنها از سرویسهای ارائه شده و از وجود خدماتی برای فعالیتهای ورزشی ناآگاهند.

رومزا و هوفمان (۱۹۸۰)، دیم (۱۹۸۲) و احسانی (۲۰۰۲) در تحقیق خود نشان دادند که عاملهای مهارت و سلامتی، برای شرکت در فعالیتهای ورزشی نقش بسزایی دارد. اما ناتوانی آنها در مهارت و سلامتی، مانع شرکتشان در این فعالیتها خواهد شد. نتایج تحقیقات در ایران نشان داده اند که

کمبود وقت، کمبود علاقه، نداشتن انگیزه لازم، نبودن برنامه ریزی صحیح در دانشگاه، نداشتن دسترسی به سالنهای ورزشی، کمبود، گرانی وسایل ورزشی، محدودیتهای اجتماعی و فرهنگی و مخالفت والدین، از عاملهای مشارکت نداشتن فعال دانش آموزان و دانشجویان در فعالیتهای ورزشی هستند (عابدین زاده آستارایی ۱۳۷۰، مهدی پور ۱۳۷۲، عتقیه چی ۱۳۷۴، احسانی ۲۰۰۲ و ۲۰۰۱). با توجه به اهمیت روز افزون فعالیتهای ورزشی بانوان و به منظور حفظ و سلامتی آنان، فراهم کردن امکانات ورزشی، فضاهای ورزشی ویژه بانوان و نیروی انسانی متخصص، از جمله مسائلی هستند که باید مورد توجه متخصصان علوم ورزشی بانوان قرار گیرند (احسانی ۲۰۰۲).

با عنایت به این مطالب و با توجه به نقش و جایگاه ورزش و تربیت بدنی در دانشگاه، محقق بر آن شد تا عاملهای بازدارنده فعالیتهای ورزشی را بین دانشجویان دختر بررسی کند. بنابراین، با توجه به این مسئله که ورزش و تربیت بدنی به عنوان یکی از مهم ترین عاملها در پر کردن اوقات فراغت مطرح است و با توجه به نقش مهم تربیت بدنی در تأمین سلامتی و پیشگیری از انواع ناهنجاریهای جسمانی، روانی، اجتماعی و عاطفی، به انجام این تحقیق اقدام کردیم تا توجه مسئولان را به این امر جلب کنیم که این قشر جامعه نیازمند تحرک، پویایی، شادابی، نشاط و سلامتی است و باید با ایجاد شرایط و موقعیتهای مناسب، علاقه و اشتیاق دختران را به ورزش بالا برد و با کشاندن و جذب آنان به محیطهای ورزشی، نسلی کارآمد، سالم و قوی به بار نشانند.

روش‌شناسی تحقیق

روش تحقیق

است. در این تحقیق، از دو پرسشنامه استفاده شد.

۱. پرسشنامه‌ای که در آن از دانشجویان درباره سن، وضعیت تأهل، وضعیت شرکت در فعالیتهای ورزشی و میزان شرکت آنها در فعالیتهای ورزشی سؤال شده است.

۲. پرسشنامه‌ای استاندارد که شامل ۳۴ سؤال بسته و یک سؤال باز بود. سؤالات متناسب با ۹ عامل بازدارنده فعالیتهای ورزشی (وقت، پول، علاقه، وسیله نقلیه، امکانات، روابط اجتماعی، ناآگاهی، مهارت و سلامتی) بوده و با ۴ مقیاس کیفی: خیلی زیاد، زیاد، متوسط و کم، اندازه‌گیری شده‌اند. لازم به ذکر است که این پرسشنامه، براساس تحقیقی که احسانی و همکاران در سال ۱۹۹۶ انجام داده‌اند، مورد استفاده قرار گرفت. ضریب اعتبار پرسشنامه، با استفاده از روش ضریب آلفای کرونباخ $0/840$ به دست آمده است.

شیوه اجرا و روشهای آماری

برای توزیع و جمع‌آوری پرسشنامه، محقق پس از هماهنگیهای لازم با مسئولان دانشگاه، یک هفته به همراه چند نفر از همکارانش، در کلاسهای درسی دانشجویان حضور یافتند. آن‌ها پس از دادن توضیحات لازم درباره چگونگی پاسخگویی به سؤالات، پرسشنامه‌ها را در اختیار دانشجویان قرار دادند و بلافاصله پس از تکمیل آن، پاسخنامه‌ها را جمع‌آوری کردند. برای بررسی تجزیه و تحلیل آماری اطلاعات خام، از آمار توصیفی، استنباطی، رایانه و نرم افزار SPSS/۱۰ استفاده شد. از آمار توصیفی برای محاسبه، میانگین، انحراف معیار، تحلیل واریانس، رسم جدول و نمودار و درسطح

مناسب‌ترین روش اجرای این تحقیق میدانی، و استفاده از روش «توصیفی-تحلیلی» است. طبق این روش، اطلاعات لازم با استفاده از پرسشنامه گردآوری و بعد تجزیه و تحلیل می‌شود.

۱. تعیین حجم نمونه

به منظور تعیین حجم نمونه این پژوهش، از فرمول زیر استفاده شد (سرای، ۱۳۷۲، طالبی و همکاران ۱۳۷۹).

$$n = \frac{Nt^2S^2}{Nd^2 + t^2S^2}$$

که در آن:

N = حجم جامعه

d = دقت احتمالی مطلوب

t = سطح اطمینان ۹۵٪

S^2 = واریانس به دست آمده از نمونه اولیه

N = حجم دانشجویان = ۴۲۳۹

n = حجم نمونه = ۴۴۶

آزمودنیها

آزمودنیهای این پژوهش شامل ۴۹۸ نفر از دانشجویان دختر دانشگاه آزاد اسلامی خوراسگان بودند. این تعداد از بین ۴۲۳۹ نفر دانشجویی دختر مشغول به تحصیل در نیمسال اول سال تحصیلی ۱۳۷۸-۷۹، به طور اتفاقی و با توجه به تعیین حجم نمونه که در بالا ذکر شد، انتخاب شدند. لازم به ذکر است که این دانشجویان در آن نیمسال، واحد تربیت بدنی نداشتند. ابزار پژوهشی اطلاعات مورد نیاز این تحقیق، از طریق پرسشنامه به دست آمده

آمار استنباطی نیز از آزمونهای تحلیل واریانس، آزمون t با دو گروه مستقل، آزمون توکی و فریدمن استفاده شده است.

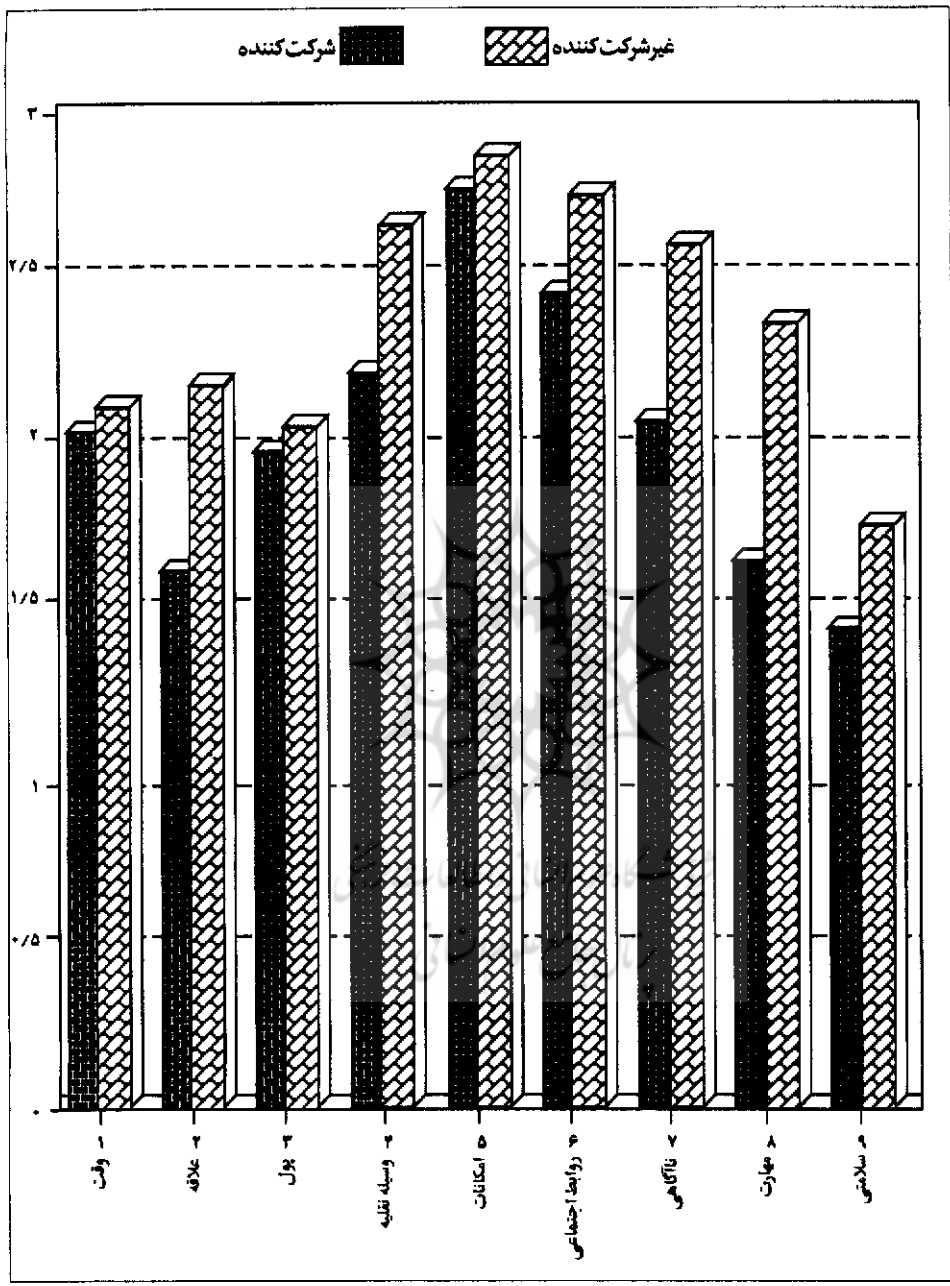
نشان می دهد. نتایج حاصل از این تحقیق نشان داد: همان طور که قبلاً اشاره شد، برای محاسبات آماری از نرم افزار رایانه ای SPSS/۱۰ استفاده شد. با توجه به اینکه t مشاهده شده درباره وسیله نقلیه، روابط اجتماعی، علاقه، ناآگاهی، مهارت و سلامتی، در سطح $P < ۰/۰۵$ معنی دار است،

یافته های تحقیق

جدول ۱ و نمودار ۱، میانگین نمره دانشجویان را در خصوص عاملهای بازدارنده فعالیت های ورزشی

جدول ۱. مقایسه میانگین نمره دانشجویان شرکت کننده و غیرشرکت کننده در فعالیت های ورزشی، در خصوص عامل های بازدارنده

p	t	خیر		بلی		
		S	\bar{X}	S	\bar{X}	
۰/۳۴۰	۰/۹۶	۰/۷۷۷	۲/۱۱	۰/۶۸۲	۲/۰۴	وقت
۰/۰۰۰	۸/۰۴	۰/۸۱۷	۲/۱۹	۰/۶۸۹	۱/۶۲	علاقه
۰/۳۰۶	۱/۰۲	۰/۸۱۰	۲/۰۵	۰/۷۸۰	۱/۹۸	پول
۰/۰۰۰	۵/۵۶	۰/۸۱۶	۲/۶۶	۰/۸۷۱	۲/۲۲	وسیله نقلیه
۰/۱۸۲	۱/۳۴	۰/۹۲۲	۲/۸۸	۱/۰۰۴	۲/۷۷	امکانات
۰/۰۰۰	۴/۴۲	۰/۷۵۲	۲/۷۶	۰/۷۷۷	۲/۴۵	روابط اجتماعی
۰/۰۰۰	۵/۹۰	۱/۰۶۴	۲/۶۱	۰/۹۵۴	۲/۰۷	ناآگاهی
۰/۰۰۰	۱۱/۵۵	۰/۶۲۲	۲/۳۶	۰/۷۰۵	۱/۶۵	مهارت
۰/۰۰۰	۵/۳۱	۰/۶۶۳	۱/۷۶	۰/۵۵۵	۱/۴۵	سلامتی



نمودار ۱. مقایسه میانگین نمره دانشجویان شرکت کننده و غیر شرکت کننده در فعالیت‌های ورزشی، در خصوص عامل‌های بازدارنده

دانشجویان شرکت کننده و غیر شرکت کننده تفاوت وجود ندارد.

همچنین در جدول ۱، با توجه به اینکه F مشاهده شده در مورد عاملهای علاقه، وسیله نقلیه، روابط اجتماعی، ناآگاهی، مهارت و سلامتی در سطح $P < 0/01$ معنی دار است، بنابراین بین نگرش دانشجویانی که ورزش نمی کنند و

بنابراین بین نگرش دانشجویان شرکت کننده و غیر شرکت کننده، تفاوت وجود دارد. به عبارتی، دانشجویان غیر شرکت کننده تأثیر عاملهای فوق را بیشتر از دانشجویان شرکت کننده دانسته اند.

اما در جدول ۱ مشاهده شد، در خصوص عاملهای وقت، پول و امکانات در سطح $P < 0/05$ معنی دار نبوده است. بنابراین، بین نگرش

جدول ۲. مقایسه میانگین نمره دانشجویان در خصوص عامل های بازدارنده فعالیت های ورزشی، با توجه به میزان مشارکت فعالیت ورزشی آنها

P	F	یکبار در سال		یکبار در ماه		یکبار در هفته		
		S	\bar{X}	S	\bar{X}	S	\bar{X}	
۰/۰۰۱۴	۶/۷۲	۰/۸۶۵	۲/۳۰	۰/۵۲۲۸	۱/۹۷	۰/۶۸۴	۱/۹۶	وقت
۰/۰۰۰	۱۵/۸۵	۰/۶۵۵	۱/۷۵	۰/۸۰۳	۱/۷۹	۰/۴۰۲۵	۱/۳۳	علاقه
۰/۰۴۰۶	۳/۲۳	۰/۸۸۷	۱/۹۵	۰/۸۰۶	۲/۱۰	۰/۶۳۹	۱/۸۴	پول
۰/۰۰۵۴	۵/۳۱	۰/۷۷۷	۲/۳۹	۰/۸۴۴	۲/۳۰	۰/۹۲۶	۲	وسیله نقلیه
۰/۰۰۵	۲/۹۲	۰/۸۶۵	۳/۰۱	۱/۰۰	۲/۷۳	۱/۰۶	۲/۶۴	امکانات
۰/۵۷۸	۲/۸۷	۰/۸۱۷	۲/۵۶	۰/۷۶۷	۲/۵۱	۰/۷۴۶	۲/۳۰	روابط اجتماعی
۰/۰۰۰	۱۴/۵۱	۰/۹۳۱۱	۲/۴۳	۰/۹۷۱	۲/۱۷	۰/۸۱۹۶	۱/۷	ناآگاهی
۰/۰۰۰۱	۹/۳۵	۰/۴۶۷۱	۱/۶۸	۰/۸۲۲	۱/۸۱	۰/۶۱۶۱	۱/۴۲	مهارت
۰/۰۰۰	۱۶/۴۵	۰/۶۶۴	۱/۶۹	۰/۵۷۵	۱/۵	۰/۳۲۲۱	۱/۲۳	سلامتی

شد، روابط اجتماعی است. دانشجویان مورد پرسش، همگی دختر بودند و با توجه به شرایط اجتماعی ما، دختران موظف به پوشش و حجاب اسلامی هستند و با داشتن محدودیتهای فرهنگی و اجتماعی، نمی‌توانند در شرایط و موقعیت یکسان با پسران در فعالیتهای ورزشی روباز و حتی داخل سالن شرکت کنند که با تحقیقات جلیلی (۱۳۶۹)، عابدین زاده آستارایی (۱۳۷۰)، نوایی نژاد (۱۳۷۲)، جلالی (۱۳۷۳)، احسانی (۲۰۰۲)، رونرا و هوفمان (۱۹۸۰) سرلی و جکسون (۱۹۸۵) در این مورد همخوانی دارد.

وسيله نقلیه، یکی دیگر از عامل‌های بازدارنده مورد توجه بود. دختر بودن دانشجویان و نداشتن وسیله نقلیه یا سرویسهای عمومی منظم، برای رفت و آمد بعد از ساعت درس که معمولاً بعد از ظهرها و حتی در فصل زمستان به شبها بر می‌خورند تا حدود زیادی باعث محدودیت بانوان در فعالیتهای ورزشی بود که در این مورد، تحقیقات مهدی پور (۱۳۷۲) عتیقه چی (۱۳۷۴) احسانی و همکاران (۱۹۹۶) براون، میلر و هنسن (۲۰۰۱) با این تحقیق همخوانی دارد.

در این تحقیق، پول و وقت عامل‌های بازدارنده مهمی برای دانشجویان دختر نبودند. شاید به این دلیل که آنها دانشجو بودند و از نظر وقت، معمولاً بعد از پایان کلاس، وقت آزاد برای فعالیتهای ورزشی داشتند و از نظر پول هم که امکانات ورزشی دانشگاه تا حدود زیاد مجانی بود و آنها نیز در قبال استفاده از تأسیسات و امکانات ورزشی مجبور به پرداخت وجهی نبودند. این تحقیق با تحقیقات قراخانلو (۱۳۶۷)، جلالی (۱۳۷۳) روفرا و هوفمان (۱۹۸۰) احسانی و همکاران

دانشجویانی که ورزش می‌کنند، در خصوص عامل‌های فوق تفاوت وجود دارد.

در جدول ۲، با توجه به آزمون تحلیل واریانس F، مشاهده شد که در خصوص عامل‌های بازدارنده وقت، علاقه، پول، وسیله نقلیه، امکانات، ناآگاهی، مهارت و سلامتی در سطح $P < 0/05$ معنی دار است. بنابراین، بین نگرش دانشجویان با توجه به میزان فعالیت ورزشی آنها تفاوت وجود دارد.

بحث و نتیجه‌گیری

با توجه به تغییرات سریعی که در نقش زنان در اجتماع پدید آمده است، حضور فعالانه آنها را نمی‌شود در فعالیتهای ورزشی اوقات فراغت ناپیده انگاشت. تحقیقات زیادی برای رفع یا کاهش عامل‌های بازدارنده فعالیتهای ورزشی انجام شده است تا این عاملها شناسائی شوند و مورد توجه مدیران و برنامه ریزان قرار گیرد (شلو، دایسون ۲۰۰۱، روج ۲۰۰۱). در تحقیق حاضر، عامل‌های بازدارنده امکانات، وقت، پول، وسیله نقلیه، روابط اجتماعی، علاقه، ناآگاهی، توانائی و مهارت، سلامتی و آمادگی، مورد پرسش دو گروه دانشجویان دختر شرکت کننده و غیر شرکت کننده قرار گرفت.

تحقیق حاضر، نبودن امکانات را به عنوان مهم‌ترین عامل بازدارنده شرکت در فعالیتهای ورزشی به دست آورده است که در تمام تحقیقات انجام شده قبل، این عامل به عنوان یکی از مهم‌ترین عامل‌های بازدارنده شناخته شده بود. (احسانی و همکاران، ۱۹۹۶، سرلی و جکسون، ۱۹۸۵ و احسانی، ۲۰۰۱). عامل دیگری که در این تحقیق جزو عامل‌های مهم بازدارنده شناخته

(۱۹۹۶) همخوانی دارد.

عامل علاقه، به طور مشخص در دانشجویان غیر شرکت کننده، عامل بازدارنده مؤثری بود. بنابراین، امید داریم که مسئولان امر به این موارد توجه کنند و با برطرف کردن این موانع، در آینده‌ای نزدیک شاهد حضور گسترده دختران در محیطهای ورزشی باشیم. بی‌علاقگی دختران به ورزش، شاید به خاطر گذشته‌ای است که از درس تربیت بدنی در مدرسه داشته‌اند. بنابراین، لازم است که به درس تربیت بدنی دانش‌آموزان توجه بیشتری شود تا آنها به این درس علاقه‌مندتر شوند و هنگام بزرگسالی خواه به عنوان دانشجو یا غیر دانشجو به ورزش بپردازند. این مورد تحقیق با تحقیقات احسانی (۲۰۰۲)، دیکسی و تالبوت (۱۹۸۲)، هندرسون و همکاران (۱۹۹۸) همخوانی دارد.

در تحقیق حاضر، عامل ناآگاهی که برای دانشجویان غیر شرکت کننده مشاهده شد، ضعف اطلاع‌رسانی است. توصیه می‌شود، مدیران و مسئولان فعالیتهای ورزشی، برای اطلاع‌رسانی کوشش بیشتری کنند تا افراد از نحوه ارائه فعالیتهای ورزشی آگاهی یابند.

این تحقیق با تحقیقات عابدین زاده آستارینی (۱۳۷۰)، احسانی و همکاران (۱۹۹۶) هندرسون و همکاران (۱۹۹۸) و اینورس (۲۰۰۱) همخوانی دارد.

در تحقیق حاضر، مهارت و سلامتی از دیگر عاملهای باز دارنده مهمی بودند که نداشتن مهارت، مربوط است به نبودن برنامه ریزی صحیح درس تربیت بدنی در گذشته فرد. زیرا درس تربیت بدنی در آموزش و پرورش، مهارتهای لازم را به افراد آموزش نداده و این ناتوانی افراد مانع از شرکت در فعالیتهای ورزشی شده است. تحقیقات جلیلی (۱۳۶۹) و رومزا و هوفمان (۱۹۸۰) دیم (۱۹۸۲) و احسانی (۲۰۰۲) با تحقیق حاضر همخوانی دارد. بنابراین، می‌توان چنین نتیجه‌گیری کرد که مدیران و مسئولان فعالیتهای ورزشی و تربیت بدنی فوق برنامه، باید با توجه به امکانات موجود، بتوانند با برنامه ریزی صحیح در ساعات مناسب، سرویس دهی مطلوب و اطلاع‌رسانی کافی، عاملهای تسهیل کننده در بخشهای ورزشی را به وجود آورند و عاملهای باز دارنده را از بین ببرند یا به حداقل برسانند. با این کار می‌توانند، شرکت کنندگان بیشتری را در فعالیتهای ورزشی فوق برنامه خود داشته باشند. به خصوص دانشجویان دختر که امکانات تفریحی و ورزشی کمتری نسبت به پسران دارند. در نهایت، شرکت این قشر جوان و تحصیل کرده در فعالیتهای ورزشی، می‌تواند همراه خود سلامتی جسمی، روانی و شادابی بیشتری را در محیطهای دانشگاهی و جامعه به بار آورد.

منابع و مأخذ

۱. بونی فیس، د. (۱۳۷۹). طرح آزمایشها و روشهای آماری (برای پژوهش در علوم رفتاری)، ترجمه: طالبی، علامت ساز و موسوی. انتشارات دانشگاه اصفهان و سمت. ۱۲۴.
۲. جلالی، م.ع. ۱۳۷۳. نحوه گذران اوقات فراغت دانش آموزان دختر دوره متوسط شمال تهران. پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشکده تربیت بدنی دانشگاه تهران.
۳. سرابی. ح. ۱۳۷۲. مقدمه‌ای بر نمونه‌گیری در تحقیق، تهران. انتشارات سمت. ۱۳۶.
۴. عابدین زاده آستارایی. ن. ۱۳۷۰. بررسی چگونگی گذران اوقات فراغت دانش آموزان دختر دبیرستانی منطقه ۱۷ آموزش و پرورش تهران. پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران.
۵. عتیقه چی. ۱۳۷۴. بررسی نحوه گذران اوقات فراغت دانشجویان دختر دانشگاه‌های زنجان با تأکید بر نقش تربیت بدنی. پایان نامه کارشناسی ارشد تربیت بدنی. دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران.
۶. مجتهدی، ح. ۱۳۷۴. بررسی و شناخت علل گرایش و عدم گرایش دانش آموزان دختر و پسر سراسر کشور به ورزش انتشارات اداره کل تربیت بدنی. معاونت پژوهشی وزارت آموزش و پرورش، ۱۳۳-۱۲۸.
۷. مهدی پور، ع. ر. ۱۳۷۲. بررسی تربیت بدنی و ورزش در گذران اوقات فراغت دانشجویان پسر دانشگاه‌های تهران. پایان نامه کارشناسی ارشد تربیت بدنی. دانشگاه تربیت مدرس.
۸. نوایی نژاد، ش. ۱۳۷۲. ورزش دختران در مدارس و تنگناهای موجود در آن توسعه آن. خلاصه مقالات اولین کنگره‌های علمی ورزشی مدارس ۹۱-۸۹.
9. Aitchison, Care (2001). "Gender and Leisure Research : the Codification of Knowledge" Leisure Sciences. 23 (1): 1-19.
10. Brown, R .P .Brown, J . W., Miller, D . Y., & Hansen, V (2001), " Perceived Constraints and Social Support for Active Leisure Among Mother with Young children", Leisure Sciences, 23(3):131-144
11. Deem, R. (1982). "Women leisure and inequality", Leisure Studies. 1: 29-46.
12. Dixey, R. and M .Talbot. (1982). Woman leisure and bingo, Trinity and all saints college Leeds.
13. Ehsani, M. (2001). "Leisure constraint factors on the recreational sporting activites of participants and non-participants L.S.A.", Conference Journeys in Leisure London, England.
14. Ehsani, M (2002), "Level of participation for women in Iran and leisure constraints. L. S. A." Conference. Leisure: Our Common Wealth? July, Preston, Manchester, England
15. Ehsani, M, . Hardman, K& C Carroll, B . (1996). "A comparative study of leisure coxstrmint Factors on the sporting Activity English and Iranian students". Annual comparative study conference in Tokyo, Japan, Sept

16. Henderson, K . A., Ainsworth ,E ,B. (2001) "Researching Leisure and Physical Activity with women of color Issues and Emerging Questions" *Leisure Sciences* 23 (1): 23-31.
17. Henderson ,K . A . D . Stalner and Gtaylor . (1998), "The Relationship Between . . Barries to Recreation and Gender - Role personality Traits for woman". *Journal of Leisure Research*. 1:69-80.
18. Rojek . C (2001), "Leisure and Life Politics" . *Leisure Sciences*. 23(2): 115-125.
19. Romsa, G and W . Hofman (1980), "An application of nonparametric data in recreation research Testing Their opportunity Theory". *Journal of Leisure . Research* 12: 321 -328.
20. Searle ,M .S . and E .L . Jackson (1985). "Recreation and nonparticipation and barriers to participation considerations for the management of recreation delivery systems", *Journal of Recreation and Park Administration*. 3:23-35.
21. Shaw, M.S., & Dawson .D (2001), "Purposive Leisure: Examining Parental Discourses on Family Activites", *Leisure Sciences*, 23 (4): 217-231.





شروېشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی